

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942 április 2.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 73. sz.FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDORElőfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Olasz légitámadás Gibraltár ellen

A németek márciusban 646.900 tonna hajóteret süllyesztettek el az amerikai partok előtt
Zavargások Indiában — Burmában megtört az angol ellenállás, a japánok menekülésre kényszerítették az ellenséget — Sztalin sürgős angol segítséget követel és kijelentette, hogy a Szovjet nem fogja egyedül viselni a háboru egész terhét — Németország felé keresnek kapcsolatot a londoni emigráns kormányok

Bose hindu nacionalista vezér rádióbeszédében figyelmeztette a hindu népet arra, mi a tulajdonképeni célja a Cripps által előterjesztett angol javaslatoknak. A hindu vezér mindenekelőtt rámutatott arra, hogy halálhírét is annak érdekében költötték az angolok, hogy könnyebben elérhessék céljaikat. London célja az, hogy továbbra is rabszolgasorsban tartsa a hindukat Indiát haditámaszpontul használja fel és feláldozza önös érdekeiért. A hindu népet arra akarják rábírni, hogy harcoljon annak az Angliának az érdekében, amely évszázadok óta elnyomja.

Indiát

nem fenyegeti semmiféle támadás veszélye akkor, ha nem áll Anglia szolgálatában — mondotta Bose. India sorsa attól függ, milyen erőfeszítést tesz arra, hogy kivívja függetlenségét és szabadságát. Ha Anglia mellé áll India, hadszíntérré válik, elpusztul, angol győzelem esetén pedig örök időkre rabszolgasorsban marad. Két világ küzd egymással, a régi világ, amely ellen India is küzd, és az új világ amely Indiának függetlenséget, szabadságot hoz.

Bose beszédében kijelentette, hogy amíg Anglia továbbra is arra törekszik, hogy rabszolgasorsban tartsa Indiát, addig a tengelyhatalmaknak és Japánnak nincsenek közös céljai Indiával szemben és őszintén akarják, hogy India felszabaduljon és függetlenül intézze saját sorsát.

Bejelentette ezután Bose, hogy az Indián kívül élő nacionalisták felkészültek India felszabadítására és adott pillanatban megkezdik a harcot.

Berlini megtézés szerint Bosenek valamennyi hindu vezetőnél több joga van ahhoz, hogy a nemzeti érzelmű hinduk nevében beszéljen és épen ezért érdemel külön figyelmet állásfoglalása. A nacionalista vezér 400 millió hindu nevében szögezte le az indiai nép élethez való jogát szemben az angolok India leigázását célzó szándékaival. Hangoztatta Bose, hogy Indiát csak egyetlen megoldás elégítheti ki és ez a szabadság és függetlenség. A német sajtó hő kommentárokát fűz Bose beszédéhez. A Berliner Börsenzeitung szerint Bose semmitérő papiroknak nyilvánította az angol terveket. A Deutsche Allgemeine Zeitung viszont azt írja, hogy a brit javaslatok célja semmi más, mint India kettéosztása, hogy még kényelmesebben uralkodhassanak felette. London politikájának mindig az volt az alapvonása, hogy igyekezett erősíteni a hinduk között lappangó ellentéteket.

Svéd lapjelentések szerint a hindu kongresszus végrehajtó bizottsága 37 szavazattal 17 ellenében elvetette Cripps javaslatát. A hindu vezetőknek az a meggyőződésük, hogy Anglia új javaslataival is csak másodrangú helyzetet akar biztosítani India számára az angol birodalmi rendszerben, szemben Ausztráliával és Újzélanddal.

Cripps elhatározta — tekintettel eddigi tárgyalásainak sikertelenségére — hogy meghosszabbítja indiai tartózkodását. Eredetileg hétfőig akart Indiában maradni, most azonban elhatározta, hogy tovább marad és azt reméli, hogy a husvét utáni héten még hasznos tevékenységet fejthet ki.

A hindu vezetők megítélése szerint Ausztráliát, Újzélandot és Indiát egyforma veszély fenyegeti. India helyzetén azonban aligha lehet segíteni, tekintve, hogy Indiában

nincs elegendő harckocsi, nincs elegendő ágyú és nincs elegendő hadianyag.

A londoni emigráns

kormányok körében — jelenti a Bud. Ért. a Transcontinent Pressnek egy amerikai forrásból származó értesülése nyomán — új irányzat érezhető. A londoni emigráns kormányok, amelyek eddig azt ígérték, hogy utolsó csepp vérukig küzdenek Anglia mellett, most egymás után elhagyott hazájuk és Németország felé kezdenek orientálódni. A londoni görög kormány egyik tagja hazája fasiszta csoportjával keres összeköttetést, a lengyel kormány két tagját elcsapták azzal a váddal, hogy Németország felé orientálódnak, a belga kormány több tagja viszont a Németországgal való együttműködés útját keresi.

Német hadijelentés

Berlin, április 2.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonalon a Szovjet megismételt eredménytelen támadásainak visszaverése és sikeres német támadó vállalkozások során újból súlyos veszteségeket szenvedett. A Szovjet légihadereje tegnap összesen 45 repülőgépet vesztett.

Északafrikában eredményesen bombázták a német légitörök a mar-marikai repülőtereket és a sivatagi vasutat.

La Valetta kikötőjében (Málta) nagy űrméretű bombákkal tengeralattjárókat és rombolókat rongáltak meg a németek.

Az olasz légitörök bombázták Gibraltárt.

Az angol repülőgépek csütörtökre virradóna támadást intéztek Németország nyugati területei ellen. A légvédelem 11 brit gépet semmisített meg.

Az Anglia és Egyesült Államok ellátási hajózása elleni harcban márciusban 646.900 tonnányi 105 hajót süllyesztettek el a német buvárhajók.

Burmában megtört a brit ellenállás

Stokholm, április 2.

A burmai arcvonalról érkezett legújabb hírek szerint a japánok az Irravadi folyó völgyében megtörték a brit és indiai csapatok ellenállását és a brit erők északi irányban vonulnak vissza. A megvert és visszaözlő ellenséges csapatok erejét igen jelentősre becsülik. A megvert csapatok között angol és skót ezredek is vannak.

Zavargások Indiában

Stokholm, április 2.

(Bud. Ért.) Londoni jelentések szerint India különböző vidékein zavargások törtek ki. Különösen a mohamedánok körében lángolt fel a zendülés. Hír szerint a zendülők és a brit katonaság között fegyveres összecsapásra is sor került, amelynek számos halottja és sebesültje van. A bombay körzetben nagyobb arányúak voltak az összetűzések.

Török katonai körök a határmenti csapatösszevonásokról

Basel, április 2.

(Bud. Tud.) A Baseler Nacionalzeitung jelentése szerint török katonai körök kijelentették, hogy semmit sem tudnak azon hírek valóságáról, melyek szerint Görögországban és Bulgáriában csapatösszevonások folynának a török határ mentén.

Nagypéntek

a szenvedés napja. Ezen a napon vállalta Krisztus a kereszthalált, hogy megváltsa az emberiséget. A lélek napja a nagypéntek, azé a léleké, amely vállalta a legnagyobb megpróbáltatásokat, a legnagyobb szenvedést a megváltás reményében. Az örök lélek ünnepe, gyásznap, kálváriás, vérző, fekete ünnep, amely elvezet a diadalmas nagyszombat-hoz, a husvéthoz, a lelkek megváltásához.

Az örök remény, az örök tavasz ünnepe előtt ezen a napon gondoljunk régi élettünkre. Huszonkét esztendő majdnem minden napja nagypéntek volt nekünk, délvidéki magyaroknak. Csak a lélek élt bennünk, csak annak köszönhetjük, hogy kitartásunk meghozta a felszabadulást.

A népek életében és történelmében vannak fekete lapok. Van, amikor tanácstalanul, remény nélkül állanak a nemzetek az élet keresztútján, nem tudják merre menjenek, hová tekintsenek, kire hallgassanak, kinek higgyenek. A délvidéki magyarok élete nagypéntek volt huszonkét esztendeig, de ebben a sötétben mindig láttuk a világító fáklyát, mindig tudtuk, hogy merre vezet az út és kire hallgassunk. Hiába voltak trianoni határok, lelkiileg együtt éltünk elszakított testvéreinkkel, utunk is egy irányba vezetett: Szegedről indultunk el Horthy Miklóssal és most összeölelkezve, a szebb hajnalt, az igazi felszabadulást várva együtt menetelünk a magyar husvét felé, amelynek ragyogó fénye már üzent értünk.

Ára 10 fillér

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—CSUTORTOK

A forradalmár Az ifjuság és az új eszmék harca a zsarnokság és az elnyomatás ellen.
Budapesttel egyidőben!

Főszerepben:

HEINRICH GEORGE, LIL DAGOVER

Pótműsor: magyar és német híradók

ÁPRILIS 8-ÁN FOLYTATJÁK A PÁPEN ELLENI MERÉNYLET ÜGYÉNEK TÁRGYALÁSÁT

Ankara, április 2.

A pápen elleni merénylettel kapcsolatban felelősségre vont négy vádlott: Abdurrahman Szajman diák, Szulejman Szagol fodrász, Leonid Kornikov, a szovjet főkonzulátus osztályvezetője és Pávlov szovjet konzulátusi tisztviselő ügyének tárgyalása közel hat órán át tartott. Míg az első két vádlott azt állította, hogy a merénylet tervét Kornikov és Pávlov készítették elő, addig a két szovjet konzulátusi tisztviselő tagadta, hogy egyáltalán ismeri a két elsőrendű vádlottat. Pávlov ingerült hangot bizonyítékokat követelt arra nézve, hogy találkozott az első két vádlottal. Általában a szovjet vádlottak úgy állítják be a dolgot, mintha áldozatok volnának.

Sztalin:**A Szovjet nem hajlandó egyedül viselni a háboru terhét****A vörös diktátor keserűen tiltakozik London tétlensége ellen és tehermentesítő brit támadást követel**

Róma, április 2.

A Messagero jelentése szerint Sztalin két órás megbeszélést folytatott az angol nagykövettel. A vörös diktátor a tárgyalás során a legerélyesebben sürgette az angol offenzívát a szovjet arcvonal tehermentesítésére.

Az Aftenbladet című svéd lap azt írja a tanácskozásról, hogy Sztalin keserű szavakkal tiltakozott London tétlensége ellen és követelte, hogy az angolok azonnal lássanak hozzá a tehermentesítő második arcvonal megvalósításához. Amikor az angol követ Sztalin szenvedélyes követelődésére csak kitérő választ adott, Sztalin kijelentette, hogy a Szovjet nem hajlandó egyedül viselni a háboru terhét.

A szovjet kurd köztársaság felállítására törekszik

A Szovjet az ujonnan megszállt perzsa területeken kurd tanácsköztársaság felállítására törekszik. A kurd forradalmi vezért kiküldték a határmenti tartományokba, hogy ebben a kérdésben hangulatot teremtsen.

Magában Kurdisztánban heves ellenállásra talált a szovjet szándék. A szovjet katonákkal folytatott harcok során egy kurd tábornok is életét vesztette.

Fokozódó hevességgel tombol a burmai csata

Sangháj, április 2.

A burmai harcok Tungu vidékén és Prome városától délre fokozódó hevességgel durlak. A japánok itt is a jól bevált taktikájukat alkalmazzák és bekerítő hadműveletekkel az elé a választás elé állítják az angolokat, hogy vagy visszavonulnak, vagy japán gyűrűbe kerülnek és megsemmisülnek.

A BATAAN FÉLSZIGETEN IS VISSZAVONULNAK AZ AMERIKAIK

Stockholm, április 2.

A Fülöp szigetek folyó hadműveletekről hivatalos jelentést közöl az amerikai hadügy-minisztérium, mely szerint a Bataan félszigeten harcoló amerikai csapatok a japánok számbeli

tölénye és heves tüzérségi tüze következtében visszavonulásra kényszerültek. A félszigeten erős felderítő csapatok folynak. A japán légierő nagy erővel támadta az amerikai állásokat.

Corregidor erőd ellen — az amerikai jelentés szerint — zavaró hadműveleteket folytatnak a japánok. Az amerikai állásokat tüzérségi tüzzel és légibombákkal támadják.

A burmai lakosság a japánokat támogatja

Amsterdam, április 2.

A Német Távirati Iroda idézi az angol hírszolgálat jelentését, mely szerint Burmában, az

A tárgyalás folytatását április 8-ára tűzték ki.

BRIT HADIHAJÓK TUZELTEK EGY FRANCIA HALÁSZBÁRKÁRA

Vichyből jelenti az NST: Mint a francia tengernagyi hivatal kedden este közölte, március 28-án reggel nyolc órakor Groix szigetétől délnyugatra angol hadihajók tüzeltek az Alice-Anne francia halászbárkára. A lövedékek a halászhajón egy embert megöltek, kettőt pedig megsebesítettek. Azt hiszik, hogy a francia halászbárka támadói ugyanazok az angol hadihajók voltak, amelyek a St. Nazaire ellen végrehajtott, kudarcba fulladt támadásban részt vettek.

FOKOZOTTAN ALKALMAZNAK NŐKET AZ ANGOL HADSEREGBEN

Stockholmból jelenti az NST: A brit kormány tervbe vette, hogy már a legközelebbi jövőben fokozottabb mértékben alkalmaz nőket az angol légháritásban. A Svenska Dagbladet londoni tudósítója ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a jövőben a fényszóró osztagokban nagyrészt nőket szándékoznak alkalmazni. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők igen alkalmasak a záró léggömbök kezelésében és igen használhatóak az elhárító ütegek kíségető személyzeteként. Eovelőre azonban csak fényszóró állásokban helyeznek el nőket.

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Vaszary Gábor nagyszerű vigjátéka:

Az ördög nem alszik

Főszerepben:

TOLNAY KLÁRI, CSORTOS GYULA, HAJMÁSSY MIKLÓS ÉS MIHÁLYFI BÉLA

Pótműsor: magyar és olasz híradó

Irravadi folyó környékén lévő arcvonalon az angolok sok tekintetben hátrányban vannak a japánokkal szemben. Az angoloknak nincs légi erejük, így katonai akcióikat nem támogatják légierők és a japánok repülőgépei minden ellenállás nélkül bombázzhatják az angol állásokat és erődöket. Felderítő gépek sincsenek az angoloknak így nem tudják ellenőrizni a japánok tevékenységét.

Az angol jelentés szerint további nehézség az, hogy a burmai lakosság is a japánokat támogatja. Japán vezetés alatt egy 4.000 főnyi burmai benszülöttből álló harciasoport fenyegeti az angol hadsereg jobb szárnyát.

NYOLC LÉGITÁMADÁS CORREGIDOR ELLEN

Tokió, április 2.

A császári főhadiszállás jelentése szerint a japánok március 24-e és 31-e között 8 ízben intéztek heves légitámadást a Corregidor erőd ellen. A japánok bombázása nagy pusztításokat okozott, Japán veszteség nem volt.

Magyarország az európai civilizáció védőbástyája

Róma, április 2

A Pontiste c. olasz folyóirat Magyarországot az európai civilizáció védőbástyájának címmel külön magyar számat adott ki. Az olasz folyóirat vezető helyen közli a kormányzó ur, a kormányzóhelyettes ur, Kállay miniszterelnök és Máriaassy római magyar követ fényképét. A lap vezércikkét római követünk írta. A lap méltatja Magyarországot történelmi szerepét és rámutat arra, milyen áldozatokat hozott a kis magyar nép az európai civilizációért.

LOS ANGELESBEN INTERNÁLÓ TÁBORT LÉTESÍTETT 112.000 JAPÁN SZÁMÁRA

Washington, április 2.

Los Angelesben hatalmas internáló tábort létesítettek, amelyben 112.000 japánt és hozzátartozóikat helyezik el.

Ne mulassza el megvenni sorsjegyet**Sztrilich Sándor**

főelárusítónál

Zombor, Kossuth Lajos utca16

ÉSZAKAFRIKÁBAN NINCS TALAJA A DEGAULLISTA MOZGALOMNAK

Vichy, április 2.

A francia frontharcosok ligájának megbízottja visszatért északafrikai szemleutjáról és kijelentette, hogy Északafrikában nem talált meghallgatásra De Gaulle bomlasztó propagandája.

IRORSZÁG NEM SZÁLLIT TOBB VÁGÓ MARHÁT ANGLIÁNAK

Dublin, április 2

Irország földművelésügyi minisztere bejelentette, hogy az irek nem szállítanak többé vágómarhát Angliának. A reedet megszegőit drákói szigorral büntetik.

FINN—DÁN GAZDASÁGI EGYZEMÉNY

Helsinki, április 2.

A Helsinkiben lefolytatott finn— dán gazdasági tárgyalások eredményeképpen egyezmény jött létre, melynek értelmében Dánia élelmiszereket szállít Finnországnak.

A LEGUJABB EREDETI HUCKEL-KALAPOK

Zomborban csakis „Banatia” **BRANDT ISTVAN** Petőfi u. 6., kaphatók Nagy választék a legolcsóbbtól a legfinomabb kalapok- és sapkákban. Bízalom tag!

Amerika rátette a kezét a belgakongói réz- és ónbányákra

Sztrájkmozgalom 80 halottal

Róma, április 2.
A keletázsiai ónbányák elvesztése súlyos helyzetet teremtett az angolszász szövetségesek hadiiparában. Különösen Amerika érzi a japán kézre jutott ázsiai óntermelés hiányát. A hiányok pótlását Amerika most a belgakongói réz- és ónbányák fokozottabb kihasználásával kívánja elérni. Nem régen amerikai szakbizottság érkezett Belga-Kongóba és megkezdte a termelés átszervezését. Az aranybányák munkásainak számát csökkentik, hogy a réz- és ónbányák termelését minél nagyobb mértékben fokozzák. A termelést azonban gátolják a szociális természetű zavargások. A bányák fehér munkásai bérmozgalmat indítottak, amelynek az lett az eredménye, hogy rízetésüket felemelték. A fehér munkások most kommunista propagandá-

val fellázították a fekete munkásokat és felbiztatták őket, követeljenek ők is béremelést. A fekete munkások mozgalmának leverésére csapatokat küldtek ki. Hír szerint nyolcvan fekete munkás elesett a harcok során.

PORTORICO PERE ANGOL ÉS AMERIKAI OLAJTÁRSASÁGOK ELLEN

Lisszabon, április 2.

Portorico elnöke vádat emelt két egyesült-államokbeli és két angol kőolajtársaság ellen, amelyek nagyobb adócsalást követtek el Portorico kárára olyképen, hogy politikai pártokat és képviselőket megvesztegetéssel megnyertek a maguk számára. Portorico 4 millió dolláros adócsalás miatt indította meg a pert.

Berlin

a szovjet hadvezetés csődjéről

A németek tavaszi offenzíváját is a hosszú előkészítés és a rövid ütés fogja jellemezni

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda:
A német véderő a tél folyamán szívesen védekezett s így a tavaszi támadásra felkészült német hadseregek számára ugyanazok a kiinduló állások állanak rendelkezésére, amelyeket a legfelsőbb német hadvezetés a tél beállta előtt meghatározott. A birodalmi főváros katonai szakköréi megállapítják, hogy az 1942. év első negyede kudarcra végződött a szovjet hadsátra, amelynek az volt a célja, hogy valamennyi rendelkezésére álló hadieszköznek a téli csatában való harcbevételével megszabja a tavasszal várható döntő harcok színterét, de — ha lehet — a hóban és jégben halálos csapást mérjen a német hadseregekre.

A legutóbbi bolsevista hadijelentések szerint újra meg újra szerepel egy mondat: „Nem történt lényeges változás”. E formula mögött az ellenséges hadvezetés teljes csődje rejtőzik. A Szovjetunió hadvezetése az elmúlt téli hónapokban a keleti arcvonal különböző szakaszain kísérletet tett ugyan nagy harapófogó-mozdulatokra, ezeken keresztül tehát katlanok képzésére, azonban sohasem tudott tényleges súlypont-hatással dolgozni.

MI REJLIK A SZOVJET SURGETÉSEK MÖGÖTT

Az a tény, hogy a szovjet vezetőség, saját elgondolások híján, lényegében az embertömegről és az éghajlatra támaszkodik, azt igazolja, hogy a szovjet a katonai döntés területén is a tiszta materializmus igazi gyermeke.

A Londonban és Newyorkban tartózkodó irányadó szovjet oroszoknak az a határozott kívánsága, hogy a szövetségeseknek még ebben az évben egész erejükkel bele kell vetniök magukat a küszöbön álló harcba, német megítélés szerint eléggé világosan mutatja, mennyire kértelkedik a Szovjetunió a maga álló- és kitartó erejében.

Ha német részről mégis azzal számolnak, hogy a hatalmas területen még mindig elegendő ember áll rendelkezésre, úgy ez a német vezérkar szokásos számítási módszerére vezethető vissza, mert a német vezetőség sohasem a kedvező, hanem mindig a legkedvezőtlenebb előfeltételekből indul ki.

Az év első három hónapja után katonailag egészen tiszta a helyzet: a szovjetnek nem sikerült döntő hadművelési sikert elérnie, nem tudta visszafoglalni egyik nagyvárosát sem és sehol sem sikerült katlant képeznie. Milliós hadseregei, amelyeket tartalékban tartott, irtózatosan megtizedelődtek és ugyanekkor még egyetlen helyen sem kellett harcra lépni a támadásra előkészített német hadseregeket. A német vezetés egy-két helyi jellegű nehézség ellenére, amely itt-ott felmerült, okos korlátozással és előrelátással olyan gondos tartózkodással kezelte tartalékait, aminek értelmét a világ hama-

rosan meg fogja ismerni; ez természetesen csak a német első vonal szilárd ellenállóképessége alapján volt lehetséges.

ÚJ HADÁSZATI ELGONDOLÁSOKKAL INDUL A TAVASZI OFFENZÍVA

Ez a vonal támaszpontokból állott és nem összefüggő arcvonal volt. Így lehetett az emberanyagot takarékoskodni, de természetesen le-

1,025.028 lakosa van a visszatért Délvidéknek

Ezer férfire 1068 nő jut — A szaporulat csak 3.1 százalék

A visszafoglalt délvidéki területen 1941 október 10-én 1,025,508 lelket számláltak össze. Az 1910. évi utolsó magyar népszámlálás és az 1941. évi felvétel között mindössze 90,103 fővel, vagyis 9.6 százalékkal szaporodott a déli részek lakossága. Ez egy évtizedre átszámítva csak

3.1 százalékos szaporulatnak felel meg. Ugyanez alatt az idő alatt az ország más vidékein 7.4 százalékot gyarapodott a népesség.

A visszatértül bácskában a népességfejlődés, ellentétben az ország többi részével, már az első világháború előtt is csak közepes volt.

A visszatértül déli részeken három törvényhatósági, két megyei város és tizenhárom tizezernél népesebb község van. A népszaporulat a városokban, a megejtett statisztikai számlálások szerint, rosszabb mint a településeken.

A visszafoglalt délvidéki területek közül csak a bácsbodrogmegyei rész alkot olyan gazdaságilag is fejlettebb egészet, ahol kialakult városi élet van.

Néhány járásban alig van község, amelynek lélekszáma számottevően emelkedett, viszont annál több azoknak a száma, ahol fogyott a népesség. Még a villányi, kiskundorozsmai és csáktornyai járások népességének fejlődése sem éri el az ország többi részein található járásoknak rendes körülmények között várható szaporulatát.

A déli területeken már a béke években is az állagostól nagyobb volt a nők száma, mint a férfiaké.

1910-ben a mai Magyarországnak a Délvidék nélkül számított területén 1000 férfira 1005, a délvidéki részeken pedig 1020 nő jutott. A Délvidéken 1941-ben megtartott népszámlálás szerint ez az arány tovább romlott.

Magyarországon az utolsó három évtizedben a női lakosok száma 1000 férfival szemben

hatszáz volt az is, hogy a támaszpontok közötti tágas térségekben a szovjet néhány helyen egy vagy akár több hadosztállal áttörhetett. Az áttörés azonban mindig vesztét okozta. A német hadászati ezeket a lehetőségeket számításba vette. A szovjetnek a német csapatok bekerítésére irányuló terveinek eredménye az lett, hogy sikerült körülkeríteni a betört bolseviki hadosztályokat, ezredeket vagy zászlóaljokat, még pedig úgy, hogy a megfelelő támaszpontokról kiindulva — amelyeknek erősségét az ilyen hadműveletekre számítva állapították meg — elzárták a réseket és így vaskordont húztak az előrenyomult ellenséges egységek között. Berlinben ezért érdeklődéssel fogadják azokat a legújabb szovjet jelentéseket, amelyek az ellenségnek Charkovnál és az Ilmen-tótól délkeletre elért állítólagos sikereiről szólnak és szívesen hagyják meg az ellenséget abban a hitében, hogy a tavaszi támadásra előkészített német tartalékokat különböző pontokon már harcra kellett vetni. Az ellenség ezzel éppen úgy elszámítja magát, mintha feltételezi azt, hogy tavasszal ugyanazokkal a német fegyverekkel és ugyanazokkal a hadászati elgondolásokkal fog szembenállni, mint amelyeket az elmúlt év nyarán és őszén kitapasztalhatott. A hosszú előkészületről és a rövid ütésről szóló mondat ma is éppen úgy érvényes, mint tegnap volt és az arcvonalon télen kifejtett ellenállás új erőket tett szabaddá. (MTI)

TIZ REPULÓGÉPET VESZTETT ANGLIA NÉMETORSZÁG FELETT

Berlin, április 2.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol repülőgépek csütörtökre virradóra Németország északnyugati és nyugati területei ellen intéztek zavaró támadásokat. Katonai célpontokban nem esett kár, néhány lakóház azonban megrongálódott. A brit támadásnak több halott és sebesült áldozata van a polgári lakosság köréből. Az eddigi jelentések szerint a német légvédelem 10 támadó gépet semmisített meg.

1028-ra emelkedett, míg a Délvidéken a múlt évben megtartott népszámlálás szerint 1068 női lakos jutott 1000 férfira.

Az építkezési mozgalom az országnak e legújabb visszatért részein igen eredményes volt. 1910-től 1941-ig a lakóházak száma 173,000-ről 228,000-re emelkedett. A városok között lakóházakban

a legnagyobb arányú fejlődés Újvidéken volt.

Érdekes, hogy a lakóházak építése jelentős mértékben meghaladta a népgyarapodást.

Kizuhant a robogó villamosból és meghalt egy tizenkilencéves lány

Kispestén, a Szent Imre herceguton a rendőrkapitányság közelében a robogó villamosból kizuhant egy fiatal lány. A kispesti mentők be vitték a Rókus házba, ahol azonban röviddel később meghalt. Délután a pest-szentlőrinci állami telepről Bukholtz Alice 19 éves lány eltűnését bejelentették a kispesti kapitányságon. A hozzátartozókat ki vitték a törvényszéki halottasházba, ahol a halottban felismerték az eltűnt fiatal lányt.

TAVASZI DIVATUJDONSÁGOK NAGY VÁLASZTÉKBAN

Cégt. Zsigmond Vilmos Zombor Petőfi u. 8. Bízalom-tag

Szines képek

Szovjetországából

A bölcsőtől a koporsóig tartó szovjetnevelés jellegzetesen szovjetoizációt teremtett. Az új nemzedék nem igen ismerte a magántulajdont. Legalábbis másnak a magántulajdona esetén. Egy-egy község birtokbavétele után az egész falu népe: a gyermekek, a felnőttek, aszszonyok, férfiak, elkezdtek hurcolkodni. Nehogy azonban valaki félreértse nem elhurcolkodni, hanem megkezdődött a középületek, az üresen álló házak, sőt később már a haragosok házáinak kifosztása. Az egész faluban valami lázas sürgős-forgás látszott. Hiába adták ki a politikai biztosok elmeneküléskor, hogy lövöldözzenek a bevonuló ellenségre, kisebb gondiuk is nagyobb volt annál. Ki-ki egy-egy ott felbecsülhetetlen értékű képviselő ágyat, szekrényt, székelt, konyhaedényt „menekített” magának és közömbösen nézte, hogy csapatunk hogyan vonulnak át faluikon. Egynek sem jutott eszébe akkor, a szerzés lehetőségeinek közepette, a dicső kommunizmus negyedévszázados tanítása, sem a politrukok lázító parancsa. Egy volt fontos, minél többet, minél gyorsabban szerezni!

Ugyanakkor azonban előkerültek az addig padláson, pincében rejtgetett, sőt kertek alián elásott szentképek, — az ikonok — is. Kint a fiatalok loptak, raboltak, bent a szoba sarkában az öregek akasztatták a kazáni Szent Szűz képét. Virágkoszort fonak köré. Imádkoztak! Huszonhárom esztendő után végre nyíltan imádbatták az Istent.

Két világ! — Két merőben más lélek. Hogy mikor találunk a szülők és gyermekek útra egymásra, azt senki sem tudja. Maid egy negyed évszázad bűnös nevelését kell jóvátenni és helyes utra terelni, de nemcsak a fegyverek özvedelmekedni, hanem az erkölcsnek is diadalmaskodni kell a bűn felett.

A kisebb, sőt tekintélyes nagy falvakban is csak szalmafedeles házakat látunk. Ha egy ház kivulladt akkor az egész falu a tűz martalékává vált. A házakban szenny és piszok fogadott bennünket. El sem tudtuk képzelni, hogy ennyi piszok és bűz eifér egy-egy lakásban. Mellékfelviség nincs sehol. Megmosolyognak bennünket a falu lakói, amikor látják, hogy elkevertet árkokkal pótoljuk a mellékfelviségek hiányát. Az istállóból nyílt a lakókonyha. Egy lépés az állat ólától az ember lakásáig. A távolság ugyanannyi az állat életszínvonalá és az emberé között. Mégis akadt egy-egy hádotetei ház a falvakban. Elsősorban a politikai biztos házáinak tele, másodsorban az iskoláé ritt ki a sok beomlással fenvegető háztető közül.

Elemi iskoláink tíz osztályos. Első négy osztálya megfelelt a mi elemi iskoláinknak, a többi hat a mi középiskoláinknak. Tíz osztály elvégzése után akármilyen beiratkozhatott az egyetemre, ha politikailag arra érdemesnek tartották. Nem annyira a tudás, mint a politikai megbízhatóság döntötte el a kérdést.

Az orosz falunál, ha valami piszkosabb létezik, akkor az a ghetto Leirni sem lehet. Lefényképezni, vagy filmre felvenni is csak akkor lenne lehetséges, ha nemcsak hangos, hanem szagos felvételek készítése lehetséges lenne. A ghetto népe igen szapor. Nem csoda, ha innen elvágnak és egy emberöltő múlva már el is felejtették, hogy honnan jöttek, mert azt minden igyekezzettel el is akarják feleltetni. Jobb bármily eszközzel is megszerezni a palotát, az autót, mint ott élni. Ha az innen jött embernek nem sikerül az ő eszközeikkel boldogulni, nem vesztett semmit, mert a legszigorúbb börtönben is jobb dolga van, mint a ghettoiban, az igazi otthonukban. Egy-egy orosz faluban senkinek sincs pénze. Minden pénz a ghettoiba folyik, mintha mágnus vonzana oda. A falu népe csereskereskedelmet folytat, a ghetto népe bekelődik a cserélők közé és leszedi a sápot, mint mindenütt.

Nagy gondban vagyunk, ha az eső kellemtelenné teszi a sátorban való éjszakázást. Inkább gépkocsijaink ülésén ülve alszunk, de nincs lelkiérőnk arra, hogy egy tisztábbnak látszó házba is bemelegszünk egy éjszakára. Nem állítom, hogy túlságosan kényelmes ülve, meglehetősen összehuzódzkodva eltölteni egy éjszakát, mert bizony az ember néha felkelt egy kicsit pihenni, de mégis jobbnak látszik, mint abba a piszokba, szennyebe bemeni. Egyszer nem kényserit be a hideg, később úgy is be kellett mennünk. Már-már el sem tudtuk képzelni, hogy ágyban is lehet aludni, nemcsak a gépkocsi ülésén ülve. Ugyhogya azzal viccelődünk, hogy ha egyszer hazakerülünk, kapunk elé rendelünk egy-egy taxit és abban fogunk legalább egy pár órát aludni, nehogy túlságosan nagy legyen az átmenet közti különbség. Akkor még nem tudtuk, hogy éjjel taxit nem lehet használni.

Különös az orosz ruha. Még ilvet nem látunk. Nyáron kékvászon ruhát hordanak, de a világ minden kincséért nem mosatnak ki; télen ugyanazt a kiállítási vászonruhát hordják, de vattával bélelve és úgy levarrva, mint ahogyan

Uj fejezet előtt a hajótérért folyó küzdelem

Irta: Brüninghaus ellentengernagy

A jelszavak sorsa, a rövid élet az „atlanti-óceáni csatát” is elérte. A kifejezést, melyet a Themse urai részint a dicsőséges nelsoni időkre való fennhíjázó utalással, részint a való helyzet propagandisztikus szepítésére irányuló céllal maguk teremtettek meg, most amikor a felkelő nap országa megtette már a kezdeményező lépéseket, hogy azt az Indiai-óceánt is a saját ellenőrzése alá vonja, melyet az angol nagyzolás oly szivesen keresztelt át „Angol-óceán”-nak, már minden kapcsolatát elvesztette a tényekkel. Az atlanti-óceáni csata, az angol erő és hatalom elsőrendű létfeltételének, az angol hajóállományának megtartásáért, illetőleg inegemmisítéséért folyó szívós küzdelem valójában sohasem korlátozódott kizárólag az Atlanti-óceánra, hiszen az angol hajózás és Északi Jegestengeren, a Földközitengeren, sőt a ma már gunynevűként ható Jó Reménység foka körül és az ausztráliai vizeken is súlyos csapásokat szenvedett, ám a sulypont hordozója mégis csak az Atlanti-óceán volt. Nos,

abban a pillanatban, amikor az angol szigetország távolkeleti ellenpólusa is kiküldte hadihajóit, repülőgépanyahajóit és tengeralattjáróit a nyílt tengerre, az Atlanti-óceán megszűnt sulypont lenni.

Ez a felismerés az első hetek távolkeleti eseményeinek sulya alatt Angliában is utat tört magának. A „Manchester Guardian” ezekkel a szavakkal adott kifejezést aggodalmainak: „Oly sokat beszélünk az atlanti-óceáni csatáról, hogy már szokásunkká lett, hogy ebben a tengerben lássuk háborus szükségleteink ellátási utvonalát. Japánnak a háboruba való belépése azonban megtanított arra, hogy általában a hajózási utvonalakért való harc az a fogalom, mellyel meg kell barátkoznunk”.

Anglia tehát, ha már későn is, leszállt légváraiból és már teljesen tisztában van azzal, hogy ha a Csendes-óceán déli- és nyugati részének ellenőrzése angol-amerikai kézbe kerül, akkor a japán kezébe csuszik át, ezzel az imár minden világtengerre kiterjeszkedett atlanti-óceáni csata kimenetelét is a legsúlyosabb veszély fenyegeti. Ez a veszély azonban nemcsak Nagybritannia ellátását érinti, hanem éppen így a különböző harcterek egész sorának utánpótlását is. A jobban tájékozott angol körök a jelek szerint már ezen a téren is tisztában vannak a szomorú kilátásokkal. A „Daily Mail” már az év elején felvetette a kérdést, hogy milyen következményei lehetnének Szingapur esetleges elvesztésének és helyes meglátással hangsúlyozta, hogy

távolkeleti Gibraltár kiesése nemcsak Wavellre, hanem Timosenkora is rendkívül súlyos csapást jelentene.

A cikk a következő megállapítással végződik: „Szingapur bukása jóformán teljes bizonyossággal Holland-Indiának, ennek a gazdag nyersanyag-egyverternak elvesztéséhez vezetne. Ez olyan bénító hatást gyakorolna a Szövetségek hadigépezetére, melynek kihatásai minden szakaszon érezhetővé válnának”.

Hogy a Nagybritannia keleti utánpótlási vonalaiban beállott eltulodások jelentőségét a maga egész jelentőségében felmérhessük, abból kell kiindulnunk, hogy

az angol hadiszállítások eddig, amióta a Földközi-tenger bizonytalanná vált, az Indiai-óceánon és a Vörös-tengeren, illetőleg a Perzsa-öblön keresztül bonyolódtak le. Ezek a szállítványok rendeltetési helyüket meglehetősen biztonságban elérhették, úgy-hogy hadihajókkal való kísérésükre nem volt szükség.

Churchill nyilatkozatából kiderült, hogy az angol világbirodalom hosszú hónapokon át az Egyesült Államokkal együtt minden rendelkezésére álló hadianyagát az azóta megfeneklett libiai sivatagi offenzíva szolgálatába állította

a paplant szokás. Állítólag jó meleg. Börtalpu cipőt, sőt bőr felső részűt is alig, itt-ott látunk. Vászonn felsőrész és gumitalp. Ez volt a téli orosz cipőviselő is. Nagy hidegben halia-

Ezeknek az előkészületeknek keretében az ausztráliai és ujzeelandi szállítások természetesen a legrövidebb utat követték, azaz az Indiai-óceánon át jutottak a Szezi-csatorna kikötőibe, illetőleg a Perzsa-öböl két legfontosabb kirakodóhelyére, Baszrába és Bender Sapurba, hogy innen induljanak tovább utnak Libiába, Iránba, Irakba és a Szovjet-Unióba. Churchill ennek ellenére nem egyszer keserű szavakban adott az alsóházban kifejezést panaszának, hogy a Földközi-tenger majdnem teljes kiesése a szállítás ütemét rendkívül meglasztja. Tekintettel arra, hogy

a Földközi-tenger megkerülésével az angol hajók a távolkeleti forgalomban évente csak három fordulót tehetnek meg,

ez a panasz teljesen jogosult, de egyben megvilágítja azokat a nehézségeket is, amelyekkel Angliának mostantól kezdve, amikor

Szingapur és Rangoon elestével az Indiai-óceán is teljesen bizonytalanná vált,

meg kell küzdenie — ha Holland-India és Ausztrália után Indiát is nem akarja feladni. Ha amint igen valószínű, az angol utánpótlás még óriásibb kerülőkre kényszerül, a mindig fokozódó angol hajótérhiánynak, melyet most már az Egyesült Államok sem enyhíthetnek, könnyen végzetes jelentősége lehet.

Ha az angol tengeri utak biztonsága a japán előretörés következtében az utóbbi időben Nagybritannia számára rendkívül súlyos következményekkel járó eltulodásokat szenvedett,

nem várnak jobb kilátások az Egyesült Államokra sem.

Mihelyt a japánok az Uj-Guinea és Észak ausztráliai között fekvő Terres-szorost teljesen ellenőrzésük alá vonják, ami a jelek szerint ugyan csak csupán rövid idő kérdése, az Amerikai nyugati partjait és az Indiai-óceánt összekötő közvetlen tengeri ut is járhatatlanná válik. Am az az Amerika, mely annak idején 90 nap alatt akarta Japánt „elintézni”, talán nem is akarja megvárni a befejezett tényeket és ezt a fontos tengeri utat máris leirta számításában. Knox amerikai haditengerészeti miniszternek az „Alabama” csatahajó visszabocsátását alkalmával mondott beszéde, melyben az Egyesült Államok flottájának legfontosabb feladatát az Amerika számára létfontosságú stratégiai területek, azaz Hawaii, a Panama-csatorna és a Karibi-tenger, védelmében jelölte meg, mindenesetre jogossá teszi ezt a feltevést. Annál kellemetlenebbül érintette a beszédes minisztert a német tengeralattjáróknak a középamerikai vizeken való megjelése mert Curacao és Ariba ágyuzásával kétségtelenül bebonyosodott, hogy az angoloknak átengedett 50 torpedórombolóval megfoglyakozott amerikai hajóhad ennek az eredeti tervek-nél lényegesen szerényebb keretek közé szorított feladatnak sem tud megfelelni.

A tengeri stratégiai helyzet változásának következménye és kétségtelen jele végül a népal való átvonulása is, melyre eddig nem volt példa a világtörténelemben.

Anglia az átvonulás megakadályozására sikertelenül harcavetett 600 repülőgépen kívül nem tudott komoly erőket felvonultatni — mivel az erejét meghaladó feladatokkal terhelte angol haditengerészet ezen a tengerészleten nem tudott és a német repülőgépektől való félelemben nem mert csatahajókat tartani.

Német csatahajók jelennek meg látótávolságra az angol partoktól, ott ahol a mostani háboru folyamán angol csatahajó eddig nem mert mutatkozni: valóban olyan presztizvesvesztés, melyet méltán lehet tekinteni a megváltozott tengeri erőviszonyok szimbólumának és az angolszász hatalmak, a világ két legnagyobb hajónépének kereskedelmi és haditengerészeti váró kemény idők előjelének. (M. N.)

csizmát hordtak, de ennek feje és talpa is halinából volt. Erre még fel kellett huzni sárcinőt, mert különben a feje és talpa hamar tönkrement.

(D-es)

A Vöröskereszt zombori szervezetének egyéves munkája

Az intézmények és közönség támogatásával áldásos tevékenységet fejt ki az egyesület — Husvét után önkéntes ápolónői tanfolyamot rendeznek

A Vöröskereszt zombori szervezete a felszabadulás óta eltelt egy év alatt fáradhatatlanul dolgozott emberbaráti céljainak megvalósításán és minden téren áldásos tevékenységet fejtett ki. A vezetőség által rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján a következőkben számolunk be a Vöröskereszt egyéves működéséről:

A zombori választmány megalakulása után azonnal megkezdte működését. Komoly akciót indított a német hadifogságban levő délvidékiek hazaszállítására érdekében és a Vöröskereszt útján hazakerült hadifoglyok száza köszönhetik a Magyar Vöröskeresztnek családjukhoz való visszatérésüket.

Felvették a kapcsolatot az elszakadt országrészek Vöröskereszt intézményeivel és küldönc útján továbbították az aggódók leveleit azokra a területekre, ahol a posta nem működött.

A Magyar Vöröskereszt tette lehetővé, hogy a német hadifogságban levők részére hozzátartozók a tél folyamán meleg ruhát küldhessenek.

A város közönségének áldozatkészége tette lehetővé a szeretet-csomagok küldését és a harctérre induló honvédeknek meleg ruhákkal, keztyűkkel, érmelegítővel és szeretet-adományokkal való felszerelését.

A szeretetadományok gyűjtésében az ifjuság elismerést és dicséretet érdemlő munkát végzett. A helyszűke miatt nem áll módunkban névszerint felsorolni mindazokat, akik a szeretetadományok gyűjtésében dicséretes eredményeket értek el és csak azt kívánjuk megállapítani, hogy a gyűjtés munkájában minden zombori iskola tanuló-ifjusága kivette részét.

A zombori állami főgimnázium tanulóifjusága füsttelen napot rendezett és ennek eredményeképpen körülbelül 35.000 darab cigarettát adtak át a zombori Vöröskeresztnek kiosztás céljából.

A Nagytemplom-utcai elemi iskola tanulói a husvétünnepre két nagy kosár szeretet adományt gyűjtöttek össze.

A nádaljai leventék a zombori Vöröskereszt útján 119 szeretet-csomagot küldöttek a harctéren küzdő honvédek részére.

A zombori Magyar Vöröskereszt ezúton is hálás köszönetet mond a szeretet adományokat gyűjtő ifjuságnak és arra kéri, hogy a jövőben hasonló szeretettel és lelkesedéssel álljanak az emberszeretet szolgálatában.

A Bunyevác Népkör tea-estjének teljes jövedelmét átadta a zombori Magyar Vöröskeresztnek. Az önkéntes adományt szeretet-adományok bevásárlására fordították.

A Horvát Kultúregyesület társasvacsorájának tiszta jövedelmét adta át jótékony adomány címén a zombori Magyar Vöröskeresztnek, mely összeget ugyancsak szeretetadományok bevásárlására fordították.

Dr. Tóth József zombori kir. közjegyző névnapja alkalmával buffe-megváltás címén 50 pengőt juttatott a zombori Magyar Vöröskeresztnek, mely összeget a felállítandó honvédkórház felszerelési-alapjához csatolták.

A zombori hölgyek egy lelkes csoportja elhatározta, hogy az összejöveteleken a kártyázóktól fejenként 30 fillért szednek. A zombori Magyar Vöröskereszt készségegel bocsátott a hölgyek részére gyűjtőperselyt. A hölgyek bejelentették, hogy az összegyűjtött összeget a felállítandó honvédkórházban egy alapítványi ágy megváltására kívánják fordítani.

A Zombori Takarékpénztár 200 pengőt adott át a zombori Magyar Vöröskeresztnek, a honvédkórházban felállítandó két alapítványi ágy megváltása címén.

Füves József zombori autóbusz-vállalat tulajdonosa 50 pengőt adott át a zombori Magyar Vöröskeresztnek szeretet-adomány megváltása címén. Az átadott pénz szeretet adományok bevásárlására fordították.

Apolónői tanfolyamok

A zombori Magyar Vöröskereszt eddig 4 házbetegápolási tanfolyamot rendezett és a tanfolyamok befejezése után eddig körülbelül 150 hölgy nyert képesítést.

Husvét után az zombori Magyar Vöröskereszt 6 hetes önkéntes ápolónői tanfolyamot rendez. Az önkéntes ápolónői tanfolyamon csak azok vehetnek részt, akik a házbetegápolási tanfolyamot sikerrel elvégezték és képesítésüket bizonyítvánnyal igazolják.

Zombor város hölgyei a hététes önkéntes ápolónői tanfolyamra oly nagy szá-

A Vöröskereszt hálás szívvel mond köszönetet mindazoknak, akik erkölcsi és anyagi támogatásban részesítették és ezzel lehetővé tették emberbaráti céljainak megvalósítását egyúttal azon kérelemmel fordul elsősorban azokhoz, akik a múltban támogatták, másodsorban Zombor város közönségéhez, hogy a munkában a jövőben is támogassák, mert a nagy feladatok megoldása csak az egész társadalom támogatása mellett válik lehetővé.

mal jelentkeznek, hogy az minden várakozást felülmul.

A hölgyek, akik a hététes önkéntes ápolónői tanfolyamon részt venni kívánnak, jelentkezzenek vagy a Vöröskereszt elnökénél Dr. Müller Jánosnál (Zrinyi utca 11) telefon: 167, vagy husvét után szerdán és csütörtökön d. e. 10—12 óráig a városi kórházban (Rákóczi ut) Gizella vöröskereszt tes intéző-nővérnél, aki a jelentkezőket a tanfolyamra vonatkozóan tájékoztatni fogja.

(Folytatjuk)

Németországban a háboru ellenére élénk kulturmunka folyik

A hagyományos bayreuthi és salzburgi ünnepi játékok, a müncheni nagy német képzőművészeti kiállítás, a háboru harmadik évében sem szünetelő német kulturmunkának ezek a csúcsteljesítményei, bármily megvesztegető képet nyújtsanak is a külföldi megfigyelőnek, magukban véve még nem képviselik a német népkulturális alkotótevékenységének teljességét. Hü és átfogó képet csak a szélességi keresztmetszetben való áttekintés nyújthat, mely mint a kulturális alkotótevékenység alanyát vagy tárgyát a nép minden egyes tagját felöleli.

A mai Németországban nincsen község, akár a legutolsó falvacská is, mely a nemzeti kulturmunka nagy áramába bele ne kapcsolódna, ha másképpen nem, legalább is a modern vándorkiállítások és vándorfilmszínházak közvetítésével. Ezen a részletekbe való belemerülés természetesen elvonná a kilátást, ezért meg kell elégednünk az irányelvek nagy vonalakban való bemutatásával. Sajátosan szemléletes jellegűnek fogva a vezetőhelyet önként értetődőleg a kiállítások foglalják el. Azonban korántsem szabad csak a nagy tartományi fővárosokra, mint München, Drezda, Bécs, Köln, Königsberg vagy más régi kulturághagyományokkal büszkélkedő nagyvárosokra, mint Düsseldorf, Nürnberg, Essen stb. gondolni, melyek a maguk erejéből is képesek nagy kulturális programok megvalósítására. A szűkebb haza művészetének építésére számcszerű nagyságára való tekintet nélkül ma minden német község természetesen kötelességének tartja. A Harz-hegységben fekvő Goslar városka muzeuma például állandóan kitűnően rendezett kiállításokat tart műsoron. A badeni Freiburg éppen jelenleg a sváb művészek munkájából ad izelítőt, Königsberg pedig a keletporoszországi romantika mestereinek emlékeit eleveníti fel. A helyi kulturformák tudatosításának hatásos eszközei a gyakori kiállításcserek is. Egyes városok mint Danzig és Thorn, most építik képtáraikat, hogy az őbirodalom már jobban kikristályosodott művészetápolásával helyreállítsák a kapcsolatot.

A német kulturmunka keresztmetszetének képét azonban nemcsak a képzőművészek és kiállítások határozzák meg. Majdnem minden város rendszeresítette a költői és írói előadásteket, alkalmat adva ezzel az íróknak, hogy közvetlen személyes kapcsolatba kerülhessenek közönségükkel. Felső-Sziléziában az idén az egész tartomány közös erővel vesz részt egy nagy kulturális terv munkájában: nemcsak három felsősziléziai kulturális nagydíj kerül első ízben kiosztásra, hanem ugyanakkor önálló felsősziléziai képtár is épül és az őszre nagyszabású kultúrhet van előkészületben Eichendorff, a nagy sziléziai költő emlékének megünneplésére.

Alig van ezenkívül kulturterület, ahol a nép saját erejéből is ne juthatna alkalomhoz alkotótevékenységének bemutatására: a történelem, a népi szokások és nem utolsósorban a népmunka életének megnyilvánulásai számtalan kiállítás anyagát alkotják. A kiállításaival immár világhíressé vált Drezda érdekes ötlettel jelenleg egy játéskerkiállításon keresztül mutatja be a német Érchegység népének életét. Strassburg gazdag kulturális programjának középpontjában ez alkalommal a „2000 éves harc a Felső Rajnáért” című kiállítás áll, azonban nagy érdeklődést elégit ki a strassburgi néprajzi kiállítás is, mely eredeti parasztszobákat és mintaszerű paraszti háziesszközöket mutat be — azzal a gyakorlati céllal, hogy a hamisítatlan népművészetnek ne csak lelkes bámulókat, hanem egyben piacot is szerezzen. Bckum-Hövel majdnem tisztán bányászokból álló lakosságának a bányászeletet mutatja be, a művész szemével nézve.

Ez a rövid áttekintés nem lehet fel azzal az igénnyel, hogy kimerítő összefoglalásban számoljon be arról a szerteágazó munkáról, mely Németországban ma kulturális téren folyik, de talán izelítőt adhat arról az ösztönös vágyról, amellyel az egész nép át akarja valamilyen formában élni mindazt, ami a szó legnemesebb értelmében kultúra. Ez a tevéleges kulturszomj az a talaj, melyből a német művészet teremtőre-jének a nagyvilág elé is odakerülő csúcsteljesítményei kinőnek.

Új halak a Zuider-tóban

Mikor a Zuider-tavat a nyílt tengertől elzárták, azt az általános vélemény alakult ki, hogy ezzel a tó partján igen kiterjedt és sok embernek megélhetést nyújtó halászat felett is kimondták a halálos ítéletet. Az, hogy ez nem következett be, annak köszönhető, hogy a tóvá átalakított tengerrészben édesvízi halakat honosítottak meg. A halak roppant elszaporodtak és a halászok a múlt esztendővel egy szákmányban rendkívül bőséges esztendőt tudhatnak maguk mögött. Hogy csak egy példát említsünk, az 1940 októberéig megejtett ötezer kilogramos pontyzsákmány 1941 októberéig huszonkétezer kilogrammra emelkedett. Ugyan ilyen arányban emelkedett az angolna, csuka stb. statisztikája is. Ennek az eredménynek természetesen nem csak a halászok örülnek, hanem a lakosság is, különösen most a háboru harmadik esztendejében.

HIREK

««oOo»»

ÜGYVELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Lackner Lajos. Trefort utca utca 4. Telefon: 188. Az ügyeleti szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut, Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa dr. Kovács Boldizsár, Széchenyi körút 3 szám alatt.

—■—

A Délvidék legközelebbi száma a nagypéntekre való tekintettel Zomborban szombaton este, vidéken husvét vasárnapján a kora reggeli órákban jelenik meg.

Nagyheti szertartások a plébánia templomban. A zombori plébánia templomban a nagyheti szertartások sorrendje a következő: Nagypéntek: 8 órakor német szentbeszéd, utána csonkamise, Jézus sirbátétele, majd bunyevác szentbeszéd, délután 3 órakor magyar szentbeszéd, utána keresztutúti ájtatosság, annak visszatérével Jeremiás siralmi. Énekel Kellerné Illés Vilma, Hrabovszky István és a kar. Szombat: 8 órakor tűzszentelés, utána jövővendélek olvasása, keresztutúti vízszentelés 9 órakor nagymise, majd ételek megáldása, délután fél hét órakor feltámadási körmenet. Husvét vasárnapján fél 9 órakor német szentbeszéd, fél 10 órakor bunyevác szentbeszéd, utána 11 órakor ünnepi mise, a templomi énekkart Kiss János vezényli. Hétfőn fél 10 órakor magyar szentbeszéd.

Deák Leó dr. főispán Budapestre utazott. Deák Leó főispán csütörtökön délután 5 órakor Budapestre utazott. A főispán csak a husvétünnep után tér vissza.

A Zombori Borbély és Fodrászok szakcsoportja ezúton értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az üzleteiket husvét első napján egész nap zárva tartják.

Ungvárra helyezték a zombori pénzügyigazgatót. Somogyi Imre dr. miniszteri tanácsost, zombori pénzügyigazgatót a m. kir. pénzügyminiszter Ungvárra helyezte át. A zombori pénzügyigazgatóság vezetésével dr. Hegedüs Antal budapesti főtanácsost bizta meg.

Kinevezés. Lielj Pál dr. szolgabíró, főispáni titkárt április elsejével tb. főszolgabíróvá nevezték ki.

Háromezer tagja van a DMKSz kishegyesi fiókjának. A DMKSz kishegyesi fiókja most tartotta közgyűlését. A fiókegyesületnek a jelentések szerint háromezer tagja van. A közgyűlésről üdvözlő táviratot küldtek a főispánnak és Kramer Gyula elnöknek, felsőházi tagnak. A jelentések elfogadása után a következő új vezetőséget választották meg: elnök Fodor Elek ajelnökök Tóth Lajos, Szőke József és Karona Mihály, titkárok Oláh Béla és Dudás Szilveszter, pénztárnok: Csáki Dávid, kulturbizottság elnöke Szép Sándor, gondnoka Dudás Szilveszter, tagjai Kovács József, Dudásné Rózsa Gizella, Tomor Mihály, Buzás Mária, Molnár Gizella, Keler Ilona, Partos Aranka, Csorba Klára, Haimann Ilona, Tomorné Kalmár Margit, ankovicsné Szabó Piroksa és Czabaffi Jolán választmányi tagok: Halász Ferenc, Barcsik Mihály, Csáki Mihály, id. Csabai Mihály, Dudás György, id. Frindik Sándor, Fodor Péter József fia, Frindik Lajos, Frindik József, ifj. Frindik Sándor, Gombár Lajos, Hárs Aladár, Hornyák Alajos, Mátyus Lajos, id. Maronka Péter, Maronka József, Papp József Mátyás fia, Szőke Vendel, Szilágyi Gergely, Szőke Károly, Szabó Péter, Süli Imre, dr. Tóth Árvai Márk, Urbán Pál, Vörösbányai Ferenc Varmuzsa Lajos, Vársárhelyi János, Hadnagy István, Fodor Antal Csáki György és Tóth György.

Bácsgyulafalvai hírek A DMKSz bácsgyulafalvai fiókja a KALOTTAL és KALASSZAL karöltve negyedéven át, minden vasárnap este magas színvonalú népművelő előadást tartott a széles néprétegek és műveltségben haladottabb lakosság részére. A népművelési és népműveltségi előadásokat Lantos János plébános a népm. bizottság elnöke szervezte és rendezte meg. A népművelő előadások keretében valláserkölcsi, történelmi, egészségügyi és közgazdasági témák kerültek feldolgozásra. Ezenkívül szavazatok, zeneszámok, magyar nóták, táncbemutatók, szindarabok és népbálasták gyönyörködtették a magyar lelket. Az idén is megismétlődött a múlt évek nagy érdeklődése. Az előadások ezévi nagy sikerét legjobban igazolja, hogy már órákkal az előadások kezdete előtt minden hely elkelt. — A bácsgyulafalvai KALASZ tagjai, lelkes magyar örömmel 10700 drb. cigarettát és 250 doboz gyufát küldtek a keleti fronton küzdő katonáinknak. A kedves ajándék összegyűjtéséért Gyurcsik Arankát a KALASZ lelkes és buzgó elnöknőjét dicséret és elismerés illeti meg. — Az analfabéta tanfolyam és az alapismereteket kiegészítő tanfolyam magánvizsgái a kerületi tanfelügyelő jelenlétében kitűnő eredménnyel befejeződtek. A tanfolyam vizsgázói, akik között több iparos és gazda is volt, szép ajándékokkal kedveskedtek a tantestület tanító tagjainak.

Bajsa szeretetszolgálatát küldött a honvédeknek. A bajsai Egyesült Női Tábor Setterlein Ferencné indítványára elhatározta, hogy a Délvidék felszabadításának évfordulójára a Vöröskereszten keresztül szeretetszolgálatot küld a harctéren küzdő honvédeknek. A felhívásnak nagy eredménye van. Eddig 735 kg. súlyban gyűlt össze szeretetajándék.

A szabadkai rendőrség új vezetője. A vidéki rendőrfőkapitányság rendelkezésre dr. Buócz Béla rendőrfőkapitányhelyettest, aki eddig Szabadkán teljesített szolgálatot, visszahelyezték a szegedi rendőrfőkapitányság élére. Együttal a sza-

VASÁRNAP, HUSVÉT ELSŐ NAPJÁN.

A VÁROSI SPORTTELEPEN:

SZEGED-ZOMBORI TK

BARÁTSÁGOS LABDARUGÓ MÉRKŐZÉS

Kezdeté d. u. 3 órakor. — Beléptidíjak: 60 fillértől 2 pengőig. — Jegyek elővételben az „Universal” illatszertárban, Kossuth u. 14.

Megnyílt a magyar—horvát telefonforgalom. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, Magyarország és Horvátország között a távbeszélőforgalom április elsején megnyílt. Budapest és Zágráb között az erősforgalmu időben váltott háromperces beszélgetés díja öt aranyfrank.

Bácskossuthfalván gyűjtöttek a honvédek részére. A harctéren küzdő honvédek részére a bácskossuthfalvi asszonyok gyűjtést indítottak. A gyűjtést, amely igen eredményes, a következők végezték: Sólya Mihályné, Patartics Lajosné, Kocsis Zsófia, Szilágyi Istvánné, Plaki Lajosné, Gannai Józsefné, Tóth Józsefné, Szabó Mihályné, Takács Józsefné, Vankó Józsefné, Tóth Lajosné, Szarka Józsefné, Jurgenzon Endréné, Kokity Ferencné, Lakatos Sándorné, Kovács Lajosné, Farkas Józsefné, Kapusi Ferencné és Z. Balogh Sándorné.

Számos női bajnál gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorra egy félpohányi természetes „Ferenc József” keserűviz által, hogy a belek tartalmát gyorsan felhigítja és akadálytalanul kiüríti, az anyagcsere-forgalmat pedig hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Miniszteri biztost neveztek ki a gumitartalmu növények termelésének előmozdítására. A földművelésügyi miniszter a gumitartalmu növények, különösen pedig az ukrainai eredetű kokszgumitartalmu növény termesztésének előmozdításához szükséges intézkedések megtételére dr. Kovitsits László kísérletügyi főadjunktust az egész ország területére kiterjedő hatáskörrel miniszteri biztosul kirendelte.

Kisebbség Tudományi Osztály a szlovákiai Magyar Párt keretében (PEKI) A Magyar Párt regisztrálása után megindul a munka a szlovákiai magyarság életében. Ennek a munkának keretében a Párt keblein belül egy Kisebbség-Tudományi Osztályt létesítettek. Az osztály célja a szlovákiai magyarság életére vonatkozó minden kérdés megfigyelése, az erre vonatkozó anyag összegyűjtése a szlovák állam, valamint a szlovák-német-magyar viszony szlovákiai vonatkozásu anyagának feldolgozása. Az osztály időközönként összefoglaló jelentéseket ad ki, események és hírek megtekintése, megjelent törvényes rendelkezések, könyvismertetések, sajtóanyagok.

badkai rendőrfőkapitányság vezetésével a pár héttel ezelőtt Szegedről Szabadkára helyezett dr. Szimon István rendőrfőtanácsost bízták meg.

A szegedi orvosi kamara elküldte a zombori városi, és vármegyei tisztifőorvosi hivatalba a kamarai tagok által fizetendő tagdíjjegyzékét. Ezt a városi tagok a zombori, — a vidékiek pedig a vármegyei, — tisztifőorvosi hivatalban megtekinthetik.

Nyíltér

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

NYILATKOZAT.

A Budapesten 1942. évi március hó 8-án megjelent „Magyarság” című napilapban közölt s a zombori „Jövendő”, illetve „Budučnost” szabadkőműves páholy tagjai névjegyzékében Jelasich N. gör. keleti rendőrfőkapitány szerepel.

Ezzel kapcsolatban kijelentem, hogy sem a zombori „Jövendő”, illetve „Budučnost” szabadkőműves páholyoknak, sem pedig más szabadkőműves páholyoknak, vagy titkos társaságnak soha tagja nem voltam.

Zombor, 1942. április 1-én.

Jelacsits Számkó s. k.,
v. rendőrfőkapitány.

Vadászkürt BOIZOFF et Radvani (akrobatikus tánc)
Molnár-duó, Szamosi Ibi
szenzációs új műsora és ROZITA MORANT ragyogó tánca

INNEN-ONNAN

A tallér szó a rádiumércceiről nevezetes Joachimstal városáról vette nevét, ahol 1519-ben nyomták az első „Joachimstaler”-nek nevezett pénzermeket. Az elnevezés rövidített formájában később más, hasonló nagyságu és súlyu pénzek jelölésére is divatba jött és a dollár szóban ma is tovább él.

Az első európai újságot Julius Caesar, a nagy római hadvezér és államférfiu alapította „Acta Diurna”, azaz „Napiszemle” címen. Az újságot természetesen nem nyomtatták, hanem kézzel írták és a rabszolgák egész serege gondoskodott sokszorosításáról. A lapnak hivatalos jellege volt és a szenátusi határozatokat tartalmazta.

Az orvostudomány speciális ágainak kialakulása nem modern vívmány, hanem például az ókori egyiptomiak csak specialista orvosokat ismertek. Külön szem-, fej-, fogorvosaik, belgyógyászai stb. voltak és ezek kizárólag a saját területükre eső betegségekkel foglalkoztak.

A „kannibál” eredetileg korántsem valamilyen borzalmas és elvetendő, hanem éppen dicséretreméltó tulajdonságot jelent. Az ember-évi karibok „caribal” azaz bátor szóval nevezték magukat: a spanyol hódítók nyelvében a szó már „canibal” alakot öltött és minthogy a karibok emberevők voltak, eredeti jelentése is ebben az értelemben változott meg.

Régen a lövészversenyek alkalmával a céltábla közepébe gyakran szeget vertek. Aki a fekete kört eltalálta, egyben a „szöveget is fején találta”. Innen származik a kifejezés is.

A világnak olyan királya is volt, akit már születése előtt megkoronáztak. Amidőn 309-ben Perzsiát trónvillongások fenyegették, a nyugatom helyreállítására céljából II. Sapurt szimbolikusan ugyan, de annál nagyobb pompával már három nappal megszületése előtt megkoronázták.

A világnak volt egy királynője, akit csak halála után koronáztak meg. 1357-ben Inez de Castro csak két nappal halála után lett Portugália királynője. A bebalszamosított holttestet a trónra ültették és a hagyományos szertartások pontos betartásával megkoronázták.

Számos japán színház műsora a fellépő karénekesnőknek nemcsak nevét, hanem telefonszámát is feltünteti, hogy a közönség tetszésének telefonon is kifejezést adhasson.

Míg Európában kizárólag rovarok, elsősorban a méhek és lepkék élnek mézből, a trópusi Dél-Amerikában egyes szunvogfajtáknak is a virágméz az egyedüli tápláléka.

A vakondok igen érzékenyek a zene iránt és zenével földalatti várukból is ki lehet csalni őket.

Egy ennsi háztartási alkalmazott (Alsó-Ausztria) hótisztítás közben lecsúszott a háztetőről. A háromemeletes ház tetejéről először egy üvegtetőre, ezen keresztül pedig éppen egy jól párnázott diványra esett, úgyhogy néhány horzsoláson és természetesen az ijedságon kívül semmi baja sem történt.

A legújabb megállapítások szerint a bölcsességfogak jelentkezésének elmaradása mind gyakoribb jelenség lett. Az európaiak 10 százaléka már csak 28 fogat kap.

Természetes beszéd alkalmával a férfihang rezgésszáma másodpercenként 90—100, a női hangé pedig 460 körül mozog. Erős felindulásban ez a szám a férfiaknál 1800-ig, a nőknél 3600-ig szökhet fel.

A gyémánt 24 milliméter mélységben való átvágásához 24 munkaóra van szükség.

A legfinomabb fonalat alumíniumból lehet előállítani. Ennek a fonálnak átmérője a milliméter 400-ad részét teszi csak ki és 30.000 kilométer alumíniumfonál súlya a fél kilót sem éri el.

KÖZGAZDASÁG

A gazdasági munkavállalók élelmezése és természetbeni járandóságainak kiszolgáltatása

A hivatalos lap április elsejei száma közli a közellátási miniszter rendeletét a gazdasági munkavállalók élelmezéséről és természetbeni járandóságai kiszolgáltatásáról. A gazdasági munkavállalók élelmezésére a munkaadó havonként és fejenként számítva 25 kg lisztet (főzőliszt, kenyérliszt) és három és fél kilogram sertésből készített fehér árut (zsirt, étkezési száionnát) tarthat készletben, illetőleg szolgáltatni ki. A készletben tartható mennyiség: lisztnél az 1942 augusztus 15. napjáig, zsirnál és szálonnánál pedig 1942 november 30. napjáig felmerülő tényleges szükséglet vehető számításba. A munkaadó az ennél nagyobb ellátásban részesülő gazdasági cselédek élelmezésére zsirból és szálonnából csak a háztartásához tartozó személyek részére megállapított mennyiséget tarthat készletben.

Az a munkaadó, aki a gazdasági munkavállaló élelmezésére fordítható mennyiségnél nagyobb liszt-, zsir- vagy szálonnamennyiséget tart készletben, köteles a többi beszolgáltatni. A munkaadó a rendelet hatálybalépésétől számított 15 nap alatt köteles a községi előjárásnak bejelenteni a készletben levő azt a gabonamennyiséget amelyet a rendelkezések értelmében be kell szolgáltatnia. Az a munkaadó pedig, akinek készletében a rendelkezéseket meghaladó mennyiségű zsir és szálonna van, nyolc nap alatt köteles ezen készletét a községi előjárásnak bejelenteni. A munkaadó a bejelentett zsir- és szálonnamennyiséget a kijelölt szövetkezetnek vagy husiparosnak köteles ugyancsak nyolc nap alatt vételre felajánlani. A rendelet április 1-én lépett életbe.

Vásárlási könyvre egy személynek évenként csak három pár utalványmentes cipő szolgálható ki

A cipőkereskedők gyakran nehéz helyzetbe kerülnek, amikor egyes vásárlók egyszerre több pár cipőt akarnak utalvány nélkül vásárolni. Az utalványmentes cipő vásárlását tudvalevően be kell jegyezni a vásárlási könyvbe, amely arra szolgál, hogy a közönség vásárlásait maguk a kereskedők is ellenőrizzék és megakadályozzák az indokolatlan áruhalmozást. Több-szár előfordult, hogy egyesek egy, vagy több helyen próbálkoztak utalványmentes cipőkből

5—6 párat is vásárolni és amidőn a kereskedő ezt megtagadta, az elégedetlen vevő botrányt csapott.

Az ilyen esetek elkerülése végett a cipőkereskedők érdekeltsége illetékes helyhez fordult felvilágosításért. Hivatalosan közölték most a cipőkereskedőkkel, hogy vásárlási könyvre egy személynek egy éven belül legfeljebb három pár utalványmentes cipőt szabad eladni.

Korcsmáros és kifőzőipar együttesen nem gyakorolható

A kocsmáros iparnak és a kifőző iparnak együttes gyakorlása a vendéglői ipar üzletkört teljesen kimeríti. Ezt a két ipart nem lehet a korcsmáros iparra szóló iparendedély és a kifőző iparra szóló külön iparendedély alapján együttesen gyakorolni. A két iparnak ilyen módon való együttes gyakorlása az ipartörvény ki-

játszása volna. Meg lehetne ugyanis kerülni az ipartörvény ama rendelkezését, amely szerint a vendéglősipar képesítéshez kötött ipari tevékenység, amelynek gyakorlására csak az kap hat iparendedélyt, aki a képesítést saját személyében igazolja. (90.818/1924. K. M.)

Műszaki cikkel kereskedő kerékpáralkatrészeket nem hozhat forgalomba

A műszaki cikkekkel kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján a kereskedő kerékpár és kerékpáralkatrészek forgalomba hozatalával nem foglalkozhat. Amennyiben a

műszaki kereskedő kerékpár és kerékpáralkatrészeket is kíván árusítani, erre külön iparigazolványt kell szereznie. (169.238/1941. K. K. M.)

Épületbontást csak megfelelő iparendedéllyel bíró építőiparos végezhet

Az épületek bontásánál alkalmazandó biztonsági intézkedések megtételére és a bontás mi-kénti keresztülvitelének és sorrendjének helyes megállapítására az épület alkotó szerkezetjeinek tökéletes ismerete okvetlenül szükséges. Ennélfogva az épületeknek bontásával való iparszerű foglalkozás feltétlenül az építő iparok közé sorolandó. Erre tekintettel az illető iparosok olyan épületek bontására tekinthetők jogosultaknak, amilyen épületek építésére iparendedélyüknél fogva munkakörük kiterjed. Iparjogo-

sítvánnyal bíró építési vállalkozó épületek bontását vállalhatja és azt e munkálatok végzésére jogosított — tehát megfelelő iparendedéllyel bíró — iparosokkal eszközöltheti. (6.849/1916. K. M.)

Közgazdasági hír

A jövőben a polgári ellátás céljaira pamut varrocérna csak fehér és fekete színben, illetve khaki színben gyártható. Az ipari és katonai célra szolgáló cérnákat szintén csak fehér és fekete színben lehet gyártani. A forgalomba kerülő cérnákon a jövőben fel kell tüntetni a márkát és beszuságon kívül az anyag eredetét is, tehát azt, hogy a cérna füsttől pamutból, másként vagy műselyemből készült.

A legszebb husvétli ajándékok

bőröndök, retikulók, bőrovek és bőrdíszmüaru különlegességek

ANISICH ERNO bőrdíszműves
dusan felszerelt szaküzletéből.

Z O M B O R, Kossuth Lajos u. 11.
Baross tag. Bízalom tag.

SPORT

A Fradi-verő szegedi csapat Zomborban

Vasárnap a Szegedi AK játszik barátságos mérkőzést a ZTK-val

Husvét vasárnapján valóban szenzációs sporteseményben lesz része Zombor Torna Kör vezetőségének ugyanis sikerült nagy áldozatok árán erre a napra létközésre lekötnie a Szegedi AK komplet labdarúgó csapatát. A Ferencvárost verő nagy hírű szegedi NB I. csapat zombori vendégszereplése páratlan sportcsemegéje lesz a zombori sportpublikumnak, mely már hosszú évek óta hasonló sporteseményben nem részesült.

Zombor közönségének most alkalma nyílik egy komplet nagycsapat labdarúgó művészetét megcsodálni. A szegedi csapatban látni fogjuk Tóth, Toldi és Barothy országos válogatottakat és a többi kitűnő szegedi játékos, kiknek tudása Szegedet az ország élcsapatai közé emelte.

A szegediek ellenfele a Zombori Torna Kör jóképességű csapata lesz, mely szorgalmasan készülődik a nagy mérkőzésre.

Zombor, mint megyei székhely husvét-ára tehát nagy sportesemény színhelye lesz. A szenzációs mérkőzés iránt úgy Zomborban, mint környékén óriási érdeklődés nyilvánul meg.

««oO»»

11000 méter magasságon túl

Dr. Kilches Rudolf, a prágai német Károly-egyetem tanára érdekes eredményeket közölt az ugynevezett magassági betegségek kutatása

A rejtélyes talizmán

IRTA: CLEM YORE

— Én Kon-It'l vagyok — felelte az indián zordan, — és tudom, hogy az mit jelent. Ez ielvény. Ez a fiu annak a férfinak a gyermeke, aki azt a nagy aranytelepet felfedezte. Van egy módunk, hogy Kanuakalakot megszólaltassuk. Hol van az a fehér ember?

— Dutchman's Creek-ben.
— Biztos benne, hogy látta nála azt a szerelmi talizmánt?

— A kezemben volt, megkísérletem, hogy megvásároljam tőle, de nem volt hajlandó eladni. De nem hazudott maga nekem erre az aranytelepre vonatkozólag?

— Nem. „Napsugár” Jim ott nagyon sok aranyat talált és bőzacsakóban vitte el. Láttam a csónakjában. Fort Yukonba ment és azóta senki se látta.

— Hol van Kanuakalak?
— A régi falunkban van. Egy beteg gyermek volt ott. Kanuakalak rábeszélte, hogy hozzam a törzset ide. Azt mondta, hogy a gyermek arcán hamarosan ki fog ütni a himlő.

Papin szemében ördögös fény villant meg.

— Ki fog ütni? Himlő? Ezt mondta Kanuakalak?

— Oh... ez már tíz éjszaka előtt volt. De a törzsemben egyik se kapta meg a betegséget. Kanuakalak ismeri az előjeleit és idejekorán figyelmeztet engem.

— Most is ott van?

— A kis Hód folyó elágazásánál van.

— Amerre idejöttem, a Kis Fekete Folyó vidékéről való indiánt láttam. Menien most hozzá és mondja meg neki, hogy a gyermeknek himlője van. Mondja meg neki, hogy Kanuakalak viszi mindenfelé a himlőt, s amerre jár, ott mindenki megkapja a betegséget. És aki megkapja, belehal. Küldje vissza a törzséhez, hogy teriesze ott ezt a hirt és mondja el mindenütt az indiánoknak. De most aludni szeretnék.

— Kanuakalaknak sok a barátja a Fekete, a Kis Fekete, a Kandik és a Crazy River folyók vidékén lakó indiánok közt. Nem hinnék el ezt a mesét. Kanuakalak sok indiánt ápolta betegségében.

— Tegye meg, amit mondtam. Csak durva eszközzel lehet sikert elérni. Mától kezdte mindenütt el fog terjedni a himlő, amerre Kanuakalak jár. Van egy üvege?

— Van. De mire kell magának az üveg?

— Ha kialudtam magam, legyen az üveg

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Wie muß ich mich morgens mit meiner Frisur quälen! Diese Frisur zu machen ist viel schwärer als eine andere. Manchmal möcht' sie abschneiden. Die Eitelkeit ist trotzdem größer und hält mich zurück.

Sind Ihre Hause schon lange ausgefallen? Als ich dreißig Jahre alt war, hatte ich schon sehr wenige. Es liegt in der Familie. Unangenehmes Erbe. Ich habe jedes Mittel probiert und auch das Haar ganz kurz schneiden lassen, doch umsonst.

Die Damen haben langes Haar und werden trotzdem nicht kahl.

Hogy kell reggelenként vesződnöm a frizurámmal! Ezt a frizurát sokkal nehezebb megcsinálni, mint egy másikat. Néha le szeretném vágni. A hiuság mégis nagyobb és visszatart. Már régen kihullott a haja?

Mikor harminc éves voltam, már nagyon kevés volt. A családban van. Kellemetlen örökség. Minden szert megpróbáltam és egész rövidre nyíratam a hajam, de minden hiába.

A hölgyeknek hosszú hajuk van és mégsem kopaszodnak meg.

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”, első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

céljából végzett állatkísérletekről. A kísérletek során megállapították, hogy az élő szervezet teljesítményének határa oxigén-fejlesztő készülék segítségével 11.000 méter magassáig terjed. Ha ennél nagyobb magasságba akarnak repülni, akkor már a mesterséges oxigén sem elegendő, hanem a légnyomás rendkívüli csökkenése ellen is védekezni kell, amit ugynevezett magasságlégköri ruha, vagy légnyomáskamra segítségével érhetnek el. Mi történik azonban akkor, ha ezek a készülékek hirtelen elromlanak? Erre a kérdésre adtak feleletet a legújabb kísérletek. Megállapították, hogy ilyen nagy magasságban a szervezetben lévő levegő belső nyomása sokkal nagyobb, mint a külső légkör és ennek következtében a fül dobüregében, az orrlyukban és a gyomorban, szóval ahol a szervezetben levegő van, irtózatoss fájdalommal nyomasztó keletkezik és esetleg ezek a szervek szét is pattannak. Az is előfordulhat, hogy a tüdőből

hirtelen minden levegő kitódul, ha lélegzési szűnet áll be ugyanabban a pillanatban, amikor a készülék nem védi többé a repülőt. Az egyetlen segítség ebben a helyzetben az, ha a repülő hirtelen zuhanórepüléssel igyekszik alacsonyabb légrétegbe kerülni, ugyanakkor oxigénfejlesztő bombákat sűt el a gép belsejében. Ez természetesen csak akkor lehetséges, ha a repülőgépben többen ülnek és nem valamennyiük védőruhája mondja fel a szolgálatot, mert a hirtelen légnyomásváltozás rendesen ájulással jár és akit az a szerencsétlenség ér, hogy védőruhája felmondja a szolgálatot, eszméletét veszti.

Stebler ANTAL
ALAPITVA 1897
Óra-ékeszer.-ezüst,-kristályoptika

Amikor felébredt, az asszony főzött. Miközben reggeliztek, beszélgetett Kanuakalakkal. A fiu élesen figyelt minden szavára.
— Dutchman's Creek-ből jöttem. Ott egy vörshaju fehér embert láttam, aki ugy hasonlított Senatihhoz, mint egyik fenyőfa a másikkhoz.
— Papin, maga mindig hazudik.
— A nyakán egy hollót ábrázoló arany talizmán egyik felét viselte. Megkísérletem, hogy tőle megvegyem, de azt mondta, nem válik meg tőle, mert az atyja hordta.
— Ez csak csellegzés, amelyet Kon-It'l eszelt ki. Maga nem látott ilyen férfit.
— Maga is nem sokára meg fogja látni. Morrissey Dermot a neve és Touhey Mike-el Crazy Riverben fog lakni. Akkor majd meg fogom szerezni a talizmánt.

Folytatása következik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíegés hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbévezett jelíegés leveleket továbbítunk. — Kérdézősködésekhez válasz-bélyeg melléklendő.

Órássegédet, önálló szakmunkaerőt, azonnali belépésre keresek. Stebler Antal órás, Zombor. Ugyanott tanoncot felveszek, esetleg egyelőre kifizető. a-1504

Keresek női irodai alkalmazottat. Cim: Zombor, Zöldkert utca 23.

Prima baranyai bor husvéti ünnepekre. 5 literenként 1.90 pengőért kapható Mussolini ut 6 szám alatt. Vendéglősöknek nagyban 3000/4000 literig 1.40 pengő. a-1498

Keresek 3-5 szobás lakást és egy szaraz házat megvételre. Ajánlatokat: Maximovits üzlete, Zombor. Szt. György tér. a-1497-f

Szőlőskert villával. 3 pincével, teljes felszereléssel és nagyobb mennyiségű ürek hordóval. Kisköszegben szabadtérből eladó. Bővebbet: Sztanisits üvegesnél Zomborban. a-1472

Eladó ióforgalmu fűszerüzlet, házál egvütt, közel a belvároshoz. Cim a kiadóban. a-1495-f

Eladó Dob utcában szép háztelek. Értekezni lehet Erzsébet tér 9 szám alatt. a-1470-f